

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/39/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6317205377
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6317205377.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a Mgr. Dušan Ďuriana ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti N., G., narodenú X.X.XXXX a R., narodeného XX.X.XXXX, bytom ako rodičia, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti otca U. N., narodeného XX.X.XXXX, a matky G. N., narodenej X.X.XXXX, obaja trvale bytom L., U. XXX, obaja prechodne bytom X., X. X. XXX, matka t.č. bytom X., D. XX, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 8P/114/2017 - 23 zo dňa 12.6.2017, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením v zmysle § 360 ods. 1, § 367 ods.1,2, § 363 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte len „C.m.p.“), § 324, § 325 ods. 1, § 328 ods.1, § 329 ods.1, 2, § 367 ods.1, 2, § 330 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „C.s.p.“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým obe maloleté deti odovzdal do osobnej starostlivosti otca, otcovi uložil povinnosť v lehote 30 dní od doručenia tohto rozhodnutia podať návrh vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom s tým, že pokiaľ otec maloletých detí v stanovenej lehote návrh vo veci samej nepodá, toto neodkladné opatrenie sa ruší prvým dňom po uplynutí uvedenej lehoty (prvý výrok); návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšku zamietol (druhý výrok); o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania o nariadenie neodkladného opatrenia (tretí výrok).

Z jeho dôvodov vyplýva, že otec sa návrhom, doručeným okresnému súdu 6.6.2017, domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by mu boli obidve maloleté deti odovzdané do starostlivosti a matke maloletých detí by súd nariadil povinnú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení Centrum pre liečbu drogových závislostí v Banskej Bystrici; matka starostlivosť o maloleté deti zanedbáva, nie je schopná sa o ne naďalej starať, a to po viacerých neúspešných pokusoch o liečenie závislosti na liekoch a alkohole. Matka odmieta hospitalizáciu, ústavné liečenie, v prítomnosti detí požíva alkohol a lieky v nekontrolovanom množstve, tým sa dostáva do stavu agresivity až bezvedomia, niekedy s úmyslom sebapoškodzovania. Na psychiku detí vplýva negatívne, klame, že nepožíva žiadne omamné látky; nekontrolovane sa vzdďaľuje z domu, nedá o sebe vedieť, kde sa nachádza, čím sú deti vystavené priamemu ohrozeniu. K návrhu otec pripojil záznam o poskytnutí rýchlej zdravotnej pomoci, ktorú privolala o 23.20 hod. do krčmy V. vo X. polícia, pretože matka požila väčšie množstvo Neurolu, sama priznala aj požitie alkoholu a prejavovala sa agresívne; otcovi maloletých detí napísala SMS správu, že skočí pod vlak. Množstvo alkoholu u matky maloletých detí bolo zistené v hodnote 1,6 %; transport a pomoc odmietla.

Otec maloletých detí sa zverenia maloletých detí do jeho starostlivosti a uloženia povinnosti matke liečiť už domáhal neodkladným opatrením (29.5.2017), ktorý návrh dňa 30.5.2017 zobrať späť a konanie bolo uznesením č. k. 8P/110/2017-14 zo dňa 31.5.2017 zastavené. Súd vzápätí požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno o prešetrenie pomerov v rodine maloletých detí. Bolo zistené, že otec s deťmi odišiel do L. na adresu U. XXX v rodinnom dome starej matky maloletých detí zo strany matky, U. Z., ktorá spolu so sestrou matky maloletých detí G. Z. mu so starostlivosťou o maloleté deti pomáhajú. Do svojho rodinného domu sa nevráti, kým jeho manželka, matka maloletých detí, pije. Matka maloletých detí pije už 10 rokov, na protialkoholickom liečení bola už viackrát; je psychiatrickým pacientom - pravidelne užíva psychiatrické lieky, ktoré však kombinuje s alkoholom; potom býva vulgárna, agresívna, dokonca maloletým deťom nadáva; otcovi sa vyhráža, že zoberie R. a on ho viac neuvidí; o maloletú G. matka nemá záujem. Otec maloletých detí pracuje na zmeny v intervaloch denná-nočná, 2 dni voľna; viackrát sa stalo, že pokiaľ bol otec v nočnej zmene, do ich domu vo X. prišli „kumpáni“ matky maloletých detí, spolu popíjali, potom spoločne z domu odišli aj s matkou maloletých detí a deti zostali samé bez dozoru. Matka dáva vinu za to, že pije, otcovi maloletých detí, ktorý ju podľa nej psychicky týra; otec maloletých detí túto skutočnosť popiera a tvrdí, že sa len snaží o to, aby fungovali ako rodina a aby im nič nechýbalo.

Pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zisťovali aj názor maloletej G., ktorú spolu s jej otcom navštívili v Základnej škole vo X.. Maloletá uviedla, že mama doma pije, a to už dávno; ona pri nej nechce byť. Ak by sa rodičia rozvádžali, ona by chcela bývať v ich dome vo X. s otcom. Mama, keď pila, tak sa stávalo, že nenavariala, nepostarala sa o ňu ani o brata; niekedy matka odišla z domu a oni zostali doma sami. Dokonca sa stalo, že matka maloletej G. nadávala, kričala na ňu a aj ju udrela.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno súd zistil, že dňa 9.6.2017 sa na úrad dostavila matka maloletých detí, ktorá uviedla, že nesúhlasí s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia; otec maloletých detí ju celý život šikanuje, psychicky aj fyzicky týra; vždy sa jej vyhráža, že jej vezme deti, lebo ona je blázon. Priznala, že bola aj na liečení; priznala aj, že keď žili spolu s otcom maloletých detí, pila, ale nie stále; na alkohole nie je závislá. V súčasnosti nemôže spať, lebo jej deti chýbajú; vždy bola veselá a šikovná, ale iba do doby, kým sa nevydala. Keď potratila, mala depresie a vtedy navštívila psychiatricku, ktorá ju naučila na lieky a na alkohol; povedala jej, že si na upokojenie môže dať pivo a dávala jej silné lieky; lekárka potom začala spoločne s otcom maloletých detí z nej robiť úplného blázna. Aj otec maloletých detí pije. P. M. mala len za kamaráta, ktorému sa mohla posťažovať so svojimi problémami a až časom sa do neho zaľúbila; keď nie je s manželom, nepotrebuje vôbec piť. Pre deti spraví všetko, je ochotná podrobiť sa protialkoholickému liečeniu. S otcom maloletých detí nemieni obnoviť spolužitie; tiež je ochotná začať navštevovať psychológa úradu; liečiť sa bude ambulantnou formou.

Okresný súd konštatoval, že zo zistených skutočností vyplýva, že situácia v rodine maloletých detí je nestabilná. Už dňa 6.8.2014 otec maloletých detí podal návrh, ktorým sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia. Jeho návrhu súd vyhovel a uznesením č. k. 2P/146/2014-13 zo dňa 14.8.2014 mu maloleté deti predbežne zveril do osobnej starostlivosti; ich matke uložil povinnosť prispievať na ne výživným na každé zvlášť vo výške minimálneho výživného, t.j. 27,13 Eur mesačne; zároveň súd uložil otcovi maloletých detí povinnosť v lehote 30 dní odo dňa nariadenia neodkladného opatrenia podať návrh vo veci samej. Dňa 22.8.2014 otec maloletých detí svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vzal späť z dôvodu pominutia príčin tohto návrhu. Uviedol, že matka maloletých detí po dočasnom pobyte v P. u svojho otca zvažila dôsledky svojho konania a prisľúbila nápravu. Po prevzatí neodkladného opatrenia pochopila vážnosť situácie a bojí sa, že by prišla o deti a začala sa ambulantne liečiť. V spoločnej domácnosti sa starajú o maloleté deti spoločne, uzmierili sa a dohodli sa na spoločnej výchove a príkladnom spolunažívaní. Vzhľadom na toto podanie Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 16CoP/71/2014-23 zo dňa 08.10.2014 pripustil späťvzatie návrhu otca maloletých detí na začatie konania, zrušil uznesenie Okresného súdu Brezno č. k. 2P/146/2014-13 zo dňa 14.08.2014 a konanie zastavil.

Dňa 29.5.2017 otec maloletých detí doručil súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby mu maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti a ich matke aby súd nariadil povinnú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení Centrum pre liečbu drogových závislostí v V. V.; tento návrh dňa 30.5.2017 otec maloletých detí zobrať v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť, preto súd uznesením č.k. 8P/110/2017-14 zo dňa 31.5.2017 konanie zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Z uvedených skutočností vyplýva, že matka maloletých detí má dlhodobé problémy s požívaním alkoholu, ktorý kombinuje s psychiatrickými liekmi, prejavuje sa agresívne, je psychicky labilná. Nie je v záujme obidvoch maloletých detí, aby sa ich matka v takomto stave o ne starala. Preto súd

návrhu otca vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým obidve maloleté deti odovzdal do jeho starostlivosti a zároveň uložil otcovi maloletých detí povinnosť podať návrh vo veci samej - o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, a to v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia; ak otec maloletých detí v tejto lehote návrh na súd vo veci samej nepodá, prvým dňom po uplynutí tejto lehoty ruší sa toto nariadené neodkladné opatrenie.

Otec maloletých detí sa okrem iného domáhal aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým nariadi matke maloletých detí povinnú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení Centrum pre liečbu drogových závislostí v V. V.. Keďže nie je v právomoci súdu nariadiť takéto neodkladné opatrenie, návrh otca vo zvyšku zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala včas odvolanie matka z dôvodu obavy, že hrozí citové ochladnutie zo strany detí ku nej, keďže otec jej bráni stretávať sa s deťmi. Ona je v súčasnej dobe na materskej dovolenke s maloletým R.; donedávna bývali vo X. na ulici X..X. XXX; maloletá G. navštevuje ZŠ J. F., D. XX vo X. a maloletý R. materskú školu vo X.. Otec maloletých detí pracuje v K. P. a. s. ako informatik. Po dlhotrvajúcich nezhodách s otcom maloletých detí sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti ku známemu do X., ktorý býva na adrese D. XX. Od jej odchodu jej otec bráni starať sa o deti, hoci sa pokúšala s ním dohodnúť na striedavej starostlivosti; otec stále býva pri svokrovcach v L., kde jej nie je umožnené aspoň na chvíľku ich vidieť a rozprávať sa s nimi. Poprela, že by zanedbávala starostlivosť o deti, vždy mala navarené, opraté oblečenie, o deti aj domácnosť bolo primerane postarané. Nie je pravda, že by bola k deťom agresívna, ale G. je proti nej nabádaná otcom maloletých detí aj svokrovcami. Manžel jej stále niečo vytýkal, či už pri varení alebo poriadku v dome; niektoré dni musela upratovať do skorých ranných hodín, aby bol spokojný. Ak potom od únavy zdiemla, surovo ju budil a vykrikoval, že je opitá a zase pojedla lieky. Bránil jej navštevovať známych, kamarátky, posilňovňu, kontroloval jej telefón, a keď niekam odbehla, stále jej telefonoval, že ju nevidí na kamere, ktorú majú umiestnenú na dome. Opakovane sa jej vyhráždal, že jej zoberie deti a že už ich viac neuvidí. Pretože psychicky nezvládala tyranizovanie otca maloletých detí, občas si vypila, alebo užila antidepresíva, ktoré jej niekoľko krát zaobstaral aj samotný otec maloletých detí. Keďže to už nevedela vydržať, odišla od neho. V súčasnej dobe navštevuje psychiatrickú U.. W. F., kde dvakrát do týždňa podstupuje ambulantnú liečbu.

3. Otec ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

4. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia § 65 a § 66 C. m. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 C. s. p. a odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu, nepovažujúc odvolanie matky za dôvodné, v zmysle § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správne potvrdil.

5. Neodkladným opatrením dochádza k rýchlej, aj keď len dočasnej úprave právnych a faktických pomerov účastníkov alebo zabezpečeniu existujúceho, hoci nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia; jeho nariadenie predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť nároku a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Neodkladným opatrením sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov konania, takouto úpravou súd v neskoršom konaní nie je viazaný; meritórnym rozhodnutím, pokiaľ účastníci podajú návrh, môže o veci rozhodnúť inak.

Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce aspoň osvedčenie okolností, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie; miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia; pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd nemusí vykonávať dokazovanie; nie je potrebné vyjadrenie ostatných účastníkov (§ 329 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

6. V prejednávanej príhode boli splnené zákonné požiadavky na nariadenie neodkladného opatrenia; bolo namieste návrhu otca vyhovieť, ako to správne urobil súd prvej inštancie. Aj odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že zo spisového materiálu vyplývajú také skutočnosti, ktoré svedčia o nevyhnutnosti nariadenia neodkladného opatrenia. Matka v odvolaní netvrdí a ani nepreukazuje žiadne také okolnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu uznesenia okresného súdu. Dôvodnú obavu, že matka by sa pod vplyvom alkoholu nepostarala o maloleté deti, otec preukázal; potvrdili ju aj zistenia kolízneho opatrovníka v správe o prešetrení pomerov v rodine maloletých detí. Otec splnil povinnosť, uloženú mu okresným súdom, keď po prevzatí uznesenia o neodkladnom opatrení do

vlastných rúk dňa 14.6.2017 podal dňa 19.6.2017 návrh vo veci samej na rozvod manželstva, úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom a o úpravu styku s maloletými deťmi, ktoré konanie je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 8P/122/2017. Aj odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie videl potrebu dočasnej úpravy pomerov k maloletým deťom, pretože, hoci okresný aj krajský súd už rozhodovali v roku 2014 o obdobnom návrhu otca, vzhľadom na jeho dispozičné právo krajský súd späťvzatie návrhu otca maloletých detí na začatie konania pripustil, zrušil uznesenie Okresného súdu Brezno č. k. 2P/146/2014-13 zo dňa 14.08.2014 o zverení maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti a o určení minimálneho výživného od matky a konanie zastavil.

7. Súd prvej inštancie rozhodol správne; odvolací súd jeho uznesenie potvrdil.

8. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1

C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).